

בדברי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

פניני הלכה
נמצא בעמוד הבא

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

זאת תהיה תורת המצורע וגו' (ויקרא יד. ב)

מובא ב'מדרש תנחומא' בזה"ל: זאת תהיה תורת המצורע. ולמדנו רבנו, על כמה דברים נגעים באים על האדם. כף שנו רבותינו, על אחת עשרה דברים הנגעים באים על האדם. על עבודה זרה, ועל חלול השם, ועל גלוי עריות, ועל הגנבות, ועל לשון הרע, ועל המעיד עדות שקר, ועל הדין המקלקל את הדין, ועל שבועת שוא, ועל הנכנס בתחום שאינו שלו, ועל החושב מחשבות של שקר, ועל המשלח מדינים בין אחים. ויש אומרים: אף על עין רעה.

על עבודה זרה מניין. שבשעה שעשו ישראל את העגל, לקו בצרעת, שנאמר: וירא משה את העם כי פרע הוא (שמות לב, כה). ונאמר במצורע, וראשו יהיה פרוע. על קללת השם מניין. מקלית, שקלל ואמר, ברו לכם איש וירד אלי (ש"א יז, ח). ואין איש אלא הקדוש ברוך הוא, שנאמר: ה' איש מלחמה (שמות ט, ג). וכתוב: היום הזה יסגרף ה' בגדי (ש"א יז, טו). ואין סגירה אלא צרעת, שנאמר: והסגירו הכהן.

על גלוי עריות מניין. דכתיב: ושפח אדני קדקד בנות ציון (ישעיה ג, יז). ואין ושפח אלא צרעת, שנאמר: ולשאת ולספחת ולבהרת.

על הגנבות מניין. שנאמר: הוצאתיה נאם ה' צבאות ובאה אל בית הגנב (זכריה ה, ה). הרי על הגנבות.

על שבועת שוא מניין. דכתיב: ואל בית הנשבע בשמי לשקר ולנה בתוך ביתו וכלתו את עציו (שם). ואיזה דבר שמכלה עצים ואבנים. רבי אומר, זו צרעת, שנאמר: ונתן את הבית את אבניו ואת עציו.

ועל לשון הרע מניין. ממרים, דכתיב: ויפן אהרן אל מרים והנה מצרעת (במדבר יב, ט). כתיב: זאת תהיה תורת המצורע, המוציא שם רע.

ועל המעיד עדות שקר מניין. שעל שהעידו ישראל עדות שקר ואמרו, אלה אלהיך ישראל (שמות לב, ח), לקו בצרעת, שנאמר: צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה וגו' (במדבר ה, ב). וכן הוא אומר, וירא משה את העם כי פרע הוא (שמות לב, כה).

ועל הדין המקלקל את הדין, שנאמר: לכן פאכל קש לשון אש, וחשש להבה ירפה, שרשם כמק יהיה, ופרחם באבק יעלה, כי מאסו את תורת ה' (ישעיה ה, כד). ואין פרחם אלא צרעת, שנאמר: ואם פרוח תפרח הצרעת (ויקרא יג, יב).

ועל הנכנס בתחום שאינו שלו מניין. מן עיניו שנכנס בתחום הכהנה, שנאמר: והצרעת ורחה במצחו (דה"ב כו, יט).

ועל המשלח מדינים בין אחים מניין. מפרעה, שנאמר: וינגע ה' את פרעה (בראשית יב, יז), לפי שנטל שרה מאברהם.

ועל עין הרע. אמר רבי יצחק, בין שעניו של אדם רעה להשאל תפציו, אדם הולך ואמר ליה: השאילני מגלף, השאילני קרדמך, או כל בלי תפץ. והוא אומר, ארור הוא מי שיש לו מגל או קרדם. מה הקדוש ברוך הוא עושה, מלקח אותו בצרעת, ונא לביתו ואומר: פנגע נראה לי בבית. והוא מצוה ונתן את הבית, והכל רואין בלוי בשהן גרויין ומוציאין לחוץ, ומפרסמין את בליו. והכל אומרים: לא היה אומר שאין לו מגל, שאין לו קרדם הרי יש לו תפץ פלוני ופלוני שלא רצה להשאל והיה עינו צרה להשאל. והוא אומר שקערורות, אל תקרי שקערורות אלא שקע ארורות, שהיה אומר ארור הוא ושקע ביתו. וראו הכל ארורתו, שנאמר: יגל יכול ביתו, נגרות ביום אפו (איוב כ, כה).

ויש אומרים: אף על גסות הרוח. מניין, מנעמן, שנאמר: ונעמן שר צבא מלך ארם גבור חיל מצורע (מ"ב ה, א), שהיה גס רוח.

ואף על האומר דבר בחברו שאין בו. שכן את מוצא במשה, על שאמר, והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקולי (שמות ד, א), אמר לו הקדוש ברוך הוא, בני מאמינים הם, דכתיב: ויאמן העם (שמות ד, לא). בני מאמינים, דכתיב: והאמין בה' (בראשית טו, ט). אלא צריך אתה ללקות. שכל החושד בכשרים לוקה בגופו, שכן כתיב: ויאמר, הלא ידך בחיקך ויבא ידו בחיקו ויצאנה והנה ידו מצרעת בפלג (שמות ד, ט). עכ"ל המדרש.

העלנו כל זאת מפני שיש שחושבים שצרעת היא רק על לשון הרע ולא כן היא וכמבואר בספרים. ונפקא מינה להשתמש עם זה לחינוך הילדים. ר"ל, שכאשר רוצים להחדיר לילד חומרת המעשה שעשה או להחדיר בו יראת שמים כדי שלא יגיע לעשות מעשים שאסור לעשות, יש לספר לו ולהמחיש לו מה דינו של אדם שעשה מעשה אסור. כגון שחטא באחד מהדברים הנוכרים לעיל שפורחת לו צרעת. ולפרט לו מה היה נעשה בזמן בית המקדש לצרוע, כיצד היו בודלים ממנו, והיה מכריז בקול לכל המתקרבים אליו שהוא טמא ב"מ, ואח"כ צריך תגלחת וטהרה והואה ומביא קרבן, וכו', וכל העם רואים טהרתו וקורבנו ויודעים על מה חטא, כל אורך הנושא בהטעמה גדולה, איזה צער גדול ואיזה בושה גדולה הוא עובר. ומזה יבין הילד כמה חמור לדבר לשון הרע, לשלוח מדינים בין חברים, וכו', כל שאר הדברים המוזכרים לעיל.

ובכלל יש להפשיט לילדים את העבירות למעשים, ר"ל, כגון, עבודה זרה היא המשחקי כדורגל, הזמרים, הכסף, וכל דבר שבני אדם עושים אותו בחייהם לאילולות ב"מ. גילוי עריות הוא המכשירים הטמאים ומראות אסורות. שבועת שוא הוא מה שהיום ילדים אומרים נשבע לך, וכל כיו"ב המילים. משלח מדינים בין אחים גורם שלא כל החברים ישתתפו במשחק. וכן כל שאר הדברים. ואנו קיצרנו מפני קוצר הדף וכל אחד ירחיב ויפתח הדברים כחכמתו.

ומעניין לעניין באותו עניין ידוע מה שאמר החכם מכל אדם 'מות וחיים ביד לשון' (משלי יח, כא) ופירשוהו החכמים גם לעניין חינוך הילדים. עם הפה אפשר להגדיל ולפאר ולרומם את האדם וכ"ש הילד, וח"ו איפכא. וכמו שמספרת הגמרא על אותו המזיק אשר היה על המעיין והעיד באנשים לעודדו ע"י מילותיהם 'דידן נצח' וכו' ואכמ"ל. וכנגד כל גערה לילד יש לומר פי כמה וכמה מילות שבח ועידוד, וסימנך מדה טובה רבה על מדת פורענות חמש מאות פעמים.

יערך משפיע בריכה העליונה, האישי היקר והנכבד הצנוע והנחבא, אשר נתן דעתו לחזק התלמוד תורה, בדרך מסורת אבותינו הנאמנה, עו"ד ורו"ח שחר בן אהרון הי"ו, יזכהו ה' לראות כל זרעו תלמידי חכמים גדולים נעונים ויודעים, מעדולי הדור אשר שמם בחוצות נפוצים, גבריאות איתנה ואורך ימים ושנים דשנים ורעננים, אכ"ר.

פתרונות לפרשת 'תזריע'

אחודה חידה! שני אנשים שדברו לשון הרע וקיבלו צרעת בבית אחד עשה תשובה ומצא מטמון בקיר ששבר ואחד לא עשה תשובה ועברה הצרעת לבגדו וגופו.
הזוכה: יוסף בן יעקב.
מי בתמונה: הרב שלמה לולוי.
הזוכה: שגיאל אלישיך.

אחודה חידה!

שתי תיבת הסמוכות הנמצאות במבדק אחד בפעם הראשונה יוליס, בשניה יפסיקו ובשלישית יעמיד בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

כיצד יש להכין מין תבלין ידוע בשם "חילבה" בפסח, ובגדרי איסור חוזר ונייעור לפי מנהגינו
שאלה: כיצד יש לנהוג בפסח בהכנת מין תבלין ידוע אצלנו בשם "חילבה" באופן שלא יהיה בו שום חשש חמץ וחוזר ונייעור: תשובת הרה"ג משה רצאבי שליט"א מחה"ס בנין משה, נוה צדיק ועוד מחסי בה' עש"ק לסדר זאת תהיה, התשע"א

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

תשובה: דבר ידוע הוא בגרגירי החילבה [כך שם תבלין זה בלשון ערבי, ובלשון חז"ל נקרא תלתן] דבר שכוח להימצא בהם גרגירי חיטה שלמים ושבורים, ולפעמים יש שמעורב בהם גם שעורים, ועל כן אף שמנהגינו פשוט ומפורסם בכל קהילות תימן כפי הדין, להתיר כל מיני הקטניות ואפילו אורז, אחרי שבורים אותם היטב שלא יהיה בהם שום חשש תערובת מיני דגן, מכל מקום בגרגירי החילבה צריך זהירות יתירה, ולכן כתב אאמור"ר שליט"א בשלחן ערוך המקוצר סימן פ"ג סעיף ד' דיש לזהר מאוד לבדקם היטב אחד אחד במקום שיש הרבה אור, כי החיטים דומים בצבעם ובגודלם לחילבה, וראוי לבדקם כמה פעמים, וכן לטחנם קודם פסח עכ"ל, והטעם לטחנם קודם פסח, ביאר שם ב"עיני יצחק" אות י"ג, על פי המבואר בתשובות מהרי"ץ בשו"ת פעולת צדיק ח"א סימן קע"ב וח"ב סימן קט"ו, לגבי צימוקין ושומשמן שיש בהם תערובת חיטים או שעורים, שבמקום ספק מצרפינן דעת הסוברים שחמץ שנתבטל בששים קודם פסח, אינו חוזר ונייעור ע"כ:

ולפי ששמעתי ת"ח נושאים ונותנים בדבר, ראיתי להרחיב הביאור בזה. והוא דזה פשוט דאין טחינת החילבה כדי שאם יש שם גרגיר חיטה שלם לא תאסור הכל משום בריה דאפילו באלף לא בטיל, דחיטה לא מקרי בריה דלאו בריית נשמה היא, כמפורש בשו"ע ביו"ד סי' ק' סעיף א', אלא תועלת הטחינה הוא, שאם יש שם גרגיר חיטה הרי הוא ג'עין, וחמץ ג'עין אינו בטל אפילו בששים גם למאן דאמר אינו חוזר ונייעור וכמו שכתב המג"א ועוד אחרונים בסימן תמ"ז סעיף ג', והובאו דבריהם להלכה בשתילי זתים שם ס"ק ט"ו, ובמשנ"ב ס"ק כ"ב, ובכף החיים ס"ק ס"א:

ולא תימא דוקא דומיא דהתם שנמצאת חיטה בתרנגולת שהחיטה ניכרת לעין טובא, אלא בכל גוונא שאפשר לבררו והעין יכולה לראותו בתוך התערובת ואפילו ע"י טורח, וי"א אפילו בטורח גדול, אינו בטל לעולם גם כשאינו בריה, כמבואר בשו"ת הרשב"א ח"א סי' תפ"ה לענין תערובת גרגירי חיטה שנתבקעו, ובפרי חדש ביו"ד סי' ק"ד ס"ג שהאריך בזה יעו"ש. ובפרי תואר, וכן בט"ז וש"ך שם, ותמצית דברי הפר"ח הובאו גם בראשי בשמים [שתילי זתים] ומהר"ד משרקי שם סק"ד, ובחכמת אדם כלל נ"א אות א', ובספר בדיקת המזון כהלכה [להרה"ג משה ויא שליט"א] הלכות תולעים פ"ז הערה א' [וכרך א' דף קל"א] הרחיב בדברי הפוסקים בכלל זה, ובהגדרת דבר הניכר לעין יעו"ש ב:

וממילא לעניינינו גרגיר חיטה שלם או שבור, אף שהוא מעורב בחילבה, הוא בכלל בעין, כי הפרש יש בין חיטה לחילבה בצבעה ובצורתה וניכרת היטב החושה אל העין לכל מי שבורר את החילבה כראוי וכאשר עינינו רואות, אבל לאחר שנטחן עד אשר דק תו אינה ניכרת כלל ושפיר שייך בה תורת ביטול, כדי לצרף דעת הסוברים דאינו חוזר ונייעור בפסח:

אם צריך גם להשרות את החילבה קודם פסח

ולכאורה נראה דלא מהני עצה זו לטחון בלבד קודם פסח, אלא אם כן ישרה את החילבה גם כן כמו שרגילים לפני הטחינה או לאחריה, קודם פסח, כי לפני השרייה אין החיטה חמץ כלל והיא היתר גמור וכיצד תתבטל אז:

אמנם לאחר התבוננות נלע"ד עיקר דאף בלא שרייה שייך בה ביטול להסוברים דאינו חוזר ונייעור, שהרי הם למדו דין זה דאינו חוזר ונייעור מהמשנה בכלאים פ"ט מ"א צמר גמלים וצמר רחלים שטרפן זה בזה אם רוב גמלים מותר לערב עמהם פשתן, וכמ"ש המרדכי בפסחים פרק כל שעה רמז תקנ"ד תקנ"ה, ובשו"ת הר"ן סימנים נ"ז ונ"ט, ובפר"ח סי' תמ"ז ס"ד, ובביאור הגר"א שם, והתם נמי הצמר הוא היתר גמור, ולא מסתברא לחלק דשאני חיטה דאלו שם חמץ עלה כלל ואף אם היה עכשיו פסח, ולבתר שהחמיצה בפסח פנים חדשות באו לכאן, והדעת נותנת דבכל גוונא דומיא דכלאים, דהתם נמי צמר רחלים לחודיה לעולם הוא היתר גמור ולא אסרה תורה אלא לחברו עם פשתן, ואפ"ה הוא בטל בצמר גמלים ואינו חוזר ונייעור, ואם נבוא למדה זו לחלק כדלעיל, אף אנו נאמר דשאני שעטנז דאיסורו נוהג לעולם משא"כ חמץ שלפני פסח אין נוהג בו איסור כלל, וכמו שחילק הפר"ח שם ובשו"ת מהרי"ל סי' רי"ד אליבא דמ"ד חוזר ונייעור ויעו"ש בביאור הגר"א סי' תמ"ז אות כ"א, אלא ודאי דלהסוברים דבטל ואינו חוזר ונייעור הוא בכל גוונא:

שוב שמחתי לראות אח"כ שכן כתב בהדיא מהר"ש חבשוש בעל "שושנת המלך" בתשובה שנדפסה בספר "ארחות שלמה" דף ל"ד, להתיר גם באופן כזה אליבא דהסוברים אינו חוזר ונייעור ע"ש, וצריך עוד לעיין בדברי הר"ן בנדרים דף נ"ב ע"א ובדף נ"ט ע"ב ד"ה שאני ובתשובתו שבסימן נ"ז הנז"ל ודוק, אח"כ ראיתי שבספרי רבני זמנינו דנו בענין זה [שו"ת "מקראי קודש" סימן צ"ח ע"ש שמתיר, שות "בנין אב" ח"ד סימן כ"ג, שו"ת "שמע לשלמה"] וכעת אין עת פנוי:

ומ"מ אותם שרגילים להשרות החילבה קודם טחינתה, יש בכל צד מעלה שאם נשארה שם חיטה היא ממהרת להתרכך והתנפח במים יותר מגרגירי החילבה, והיא ניכרת אז יותר מאשר לפני השרייה לפי מה ששמעתי, ואם אירע שאכן נמצאה שם חיטה אחר שהייה קצת במי השרייה, נראה דיש להחמיר לאסור כל החילבה בפסח, שמא הספיקה החיטה להחמיץ [ע' בשו"ע סי' תס"ז ס"ב וס"ט ואחרונים שם] וליתן טעם בחילבה ולדין קיימ"ל דחוזר ונייעור בפסח, מיהו יכולים להסיר החיטה ולשמור החילבה לאחר הפסח, דלא אמרינן חוזר ונייעור אלא לענין אכילה, ויש להחמיר גם בהנאה ונ"מ לענין להריח צפורן, וע"ע שו"ת פעו"צ ח"ב סס"ו קט"ז ודו"ק, אבל להשהות מותר אם יש בו ששים, וכן משמע בשו"ת פעו"צ ח"ב סי' ק"פ סוף או"ג בשם הרדב"א, וכ"כ בברכי יוסף סי' תמ"ז אות י"ד ועוד אחרונים, הוב"ד בשדי חמד מערכת חמץ ומצה סי' תמ"ז אות קס"ט, ולאאמור"ר שליט"א בשו"ע המקוצר סי' פ"ב הע' א', ואכמ"ל, ובמקו"א"ה עוד בכל זה:

פירות הנושרים מדברינו:

א. הדרך המובחר להינצל מכל חשש תערובת חמץ בחילבה, הוא לבדקם היטב אחד אחד במקום שיש הרבה אור, ויבדקם כמה פעמים, והכל לפי סוג החילבה, כי יש נקיים יותר ויש פחות, ולאחר מכן יטחון אותם קודם פסח, ונכון גם כן לשרותם במים קודם פסח, ומ"מ במקום דוחק כגון שבני ביתו מרובים ואינו יכול לשרות כל מה שחושב שאפשר שיצטרך לימי הפסח, על כל פנים יטחון הכל קודם פסח וזה ג"כ מועיל, כי מן הדין נראה דדי בכך ואין צריך עוד להשרותם דוקא קודם פסח בפרט שיש כאן כמה צדדים וספקות להקל ואכמ"ל עוד.

ב. אותם שרגילים להשרות החילבה קודם טחינתה ואירע שמצאו אז חיטה, יש להסיר משם את החיטה, ואל ישתמש עוד בחילבה זו לפסח, מיהו להשהותה בפסח מותר, דלענין שהייה לא אמרינן חוזר ונייעור ובטל בששים:

לזש"ק
 תומר ישראל בן יעקב
 ואודליה בת מנשה

לרפואת הנפש והגוף
 לתמר אפרת בת יחיא
 בשכחע"י

לרפואת
 יוסף בת משה דנין
 בשכחע"י

מהליכות אבותינו

זהירין במצוות וזריזין למצוות

ידוע הדבר שהיו מקומות רבים בתימן שהחיתה לא היתה בנמצא אלא במתי מעט ועל כן עיקר סעודתם היתה קטנית בשם 'דירה' שברכתה שהכל, אך לקיום מצות הפסח עם כל הטירדות הרבות נתנו דעתם לזה וכך כתב הרב סעדיה חוזה בחיבורו 'יהדות' שרעב בתימן (עמ' ע"ה) כיצד עשו יהודי שרעב וז"ל:

גדולות הן הכנות לקראת פסח, כבר מכינים החטה למצות מהשנה שעברה כי פוחדים שלא יאכלו חרש (פ' משנה החדשה) מנקרים הריחים של יד מלפני פורים וטוחנים את החיטים שכבר קנו מהגורן מיוחד בשעת דרישה או משעת קצירה וקוראים לה שמורה. וכל זה רק בשביל ליל א' בפסח ובוקר וישבת ויו"ט אחרון לברכת המוציא וברכת המצה ואפיקומן בליל פסח וברכת המוציא לשאר הסעודות.

דירה, מין ממיני קטניות המשובחות היא עיקר הסעודות כבר בוחרים רק השבלים הבריאות והטובות וחובטים ומנקים ומצניעים בכלים מיוחדים לפסח, שבועיים לפני הפסח ויש מאחרי פורים מתכוננים לחדש הטיח בקירות הבתים מסיידים ומעבירים שלהבת לשרוף העכבישים והחידקים שבתקרת הבית ורק הגג לא מטייחים מחמת שגגי מבתים הם מתבן וקש מונח על קורות עץ ולמעלה ממנו אדמה. מנקרים הריחיים של יד, והכלים הם כבר מוכנים משנה לשנה או קונים חדשים, קונים צימוקים ומבררים אותם ושורים לפני יום או יומיים בשביל ארבעה כוסות לליל פסח, עכ"ל.

זאת תהיה תורת המצרע (ויקרא יד. ב)

מצרע כתיב חסר וי"ו, גימטריא ארבע מאות. שמא יש לומר שבא לרמוז שהמצרע שולטים עליו ארבע מאות קליפות, בסוד וארבע מאות איש עמו. או ירמוז למה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שבעל לשון הרע עובר על חמשה חומשי תורה, שבניינה מעשרים ושתים אותיות מאל"ף ועד תי"ו. או שמא יש לומר כי תיבת מצרע, אותיות מרצ"ע. לרמוז למה שנאמר ורצע אדוני את אזנו במרצע. ורצה לומר שמוסרו יתברך בשביל חטאו ביד הקליפות, שהם רצועת מרדות להלקות את החוטא עד שישוב בתשובה ויתקן.

זאת תהיה תורת המצרע וכו' (ויקרא יד. ב)

הנה כבר כתבנו בפרשה הקודמת משם הרב האר"י זלה"ה, בסוד הצרעת היא סוד הסתרת חסדי אבא, ולא נשארו רק חסדי אימא, כי בה יש אחיזה לחיצונים, מה שאין כן באור אבא. עד כאן. והנה בפרשה [זאת] אמר זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו, והוא שצריך שיורח עליו אור אבא שנסתלק ממנו על ידי חטאו. וזה על ידי תשובתו הרמתה כי שם ביתו. ושמא יש לומר שזה נרמו כאן באומרו זאת תהיה תורתו, ראשי תיבות ות"ת, שהם בא"ת ב"ש גימטריא ע"ב שהוא באבא. גם נודע שעל ידי חטאו גורם פירוד חס ושלום בין זעיר ונוקביה, ועתה על ידי תשובתו חזרו להתיחד. וזה נרמו בסופי תיבות זאת תהיה, בא"ת ב"ש צ"א, גימטריא הוי"ה ואדנ"י. גם ראשי תיבות תורת המצרע בא"ת ב"ש צ"א. וסופי תיבות ע"ת, שהם עשר הוי"ת ועשר אה"ה שעולים ע"ת רצון. לרמוז בזה שעל ידי תשובתו נתייחדו כל המדות העליונות אשר הפריד חס ושלום בחטאו, ואז נעשה דעת של זעיר אנפין.

ביום טהרתו והובא, ראשי תיבות טו"ב, לרמוז ליסוד הנקרא טו"ב, שנתייחד עם העטרת. ביום טהרתו, סופי תיבות מ"ו, שהוא סוד טיפת אבא שהוא זעיר הנקרא מ"ה שהוא מלוי שם ע"ב, וסוד נוקבא היוצאת ממלוי דמ"ה שהוא י"ז גימטריא חו"ה כנודע. והענין הוא, שעל ידי תשובתו מוריד לזעיר ונוקביה השפעות חדשות ממלוי דע"ב, שהוא סוד טיפת אבא כמדובר. ובוזה והובא אל הכהן, דא קודשא בריך הוא. ונרצה לו לכפר עליו על ידי כהן דלתתא. וזהו אמרו ויצא הכהן אל מחוץ למחנה, מטעם שראה הכהן דא קודשא בריך הוא, והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע, שריפא את עצמו בתשובה. ולזה תמצא והובא אילי הכהן ראשי תיבות וסופי תיבות גימטריא פ"ו, מספר אלהים, אשר הוא בביני"ה, הנקרא אלהים חיים, ששם מקור התשובה. ואז ולקח למטה שתי צפרים חיות וגו'.

(מנחת יהודה' למחרי"י גיפואן זצ"ל)

בדרכיהם אתהלך...

האור הנעלם

שלמה צאלח כבר בעודו ילד היה הוגה ושוקד על דלתות התורה יומם ולילה, כשהוא לומד בעמל רב וביגיעה עצומה. בנערותו, לאחר ששב מהישיבה, נהג ללמוד לבדו באחד מחדרי ביתו, שם המשיך להגות בתורה ולשנן פעם אחר פעם את תלמודו, כשמידי פעם בפעם מתחדשים לו חידושים בסוגיות התלמוד.

יום אחד, הפריעו לנער קולות האנשים וצעקות הרוכלים הנשמעים מהסמטה הסמוכה, גם קולות צהלת אחיו הקטנים, הפריעו לו במעט בלימודו וחבל היה לו לאבד אפילו רגע אחד, החליט הנער שלמה לרדת למרתף ביתו, שם במקום שקט הרחוק משאון החולין שנשמע בכל מקום, יכל להתבודד בינו ובין קונו, ללמוד בשקידה עצומה ובריכוז, ללא שום הפרעה.

ברידתו למרתף, נטל עימו נר וספרים, פרס מחצלת קטנה לישיבה, ולמולו על גבי שרפרף קטן הניח את ספריו. כך במקום מוסתר מהבלי העולם הזה, המשיך לשקוד על התורה מתוך קדושה וישוב הדעת.

אלא שלא הספיק אור הנר לנער בכדי שיוכל לראות גם את האותיות הקטנות של מפרשי התלמוד. בחדר למעלה, היה נכנס האור מהחלון בשפע ויכל היה לראות בנקל, ומה גם שעל ברכיו מונח ספר נוסף שאור הנר בקושי מגיע אליו והיה צריך להרימו בידיו ולקרבו אל הנר ודבר זה הקשה על למודו במרתף. עיניו של הנער החלו לכאוב מרוב מאמץ וצעריו היה רב על שאינו יכול לשקוד על התורה כרצונו. לפתע אירע נס גדול כאשר כל המרתף החשוך הואר באור יקרות שהאיר לו היטב את הכתוב בספריו. הנער הודה לה' על כך והמשיך ללמוד בשקידה כשהוא מנותק מהבלי העולם הזה וכולו אפוף קדושה וטהרה. הגיעה שעת הארוחה. אחיו הקטנים כבר ישבו לאכול ורק הנער שלמה הוגה בתורה, לא חש בזמן החולף. אמו שדאגה לבריאותו, קראה לו. משלא נענתה, הלכה לחדר בו היה רגיל ללמוד, אך לא מצאה אותו. היא סובבה בחדרי הבית וקראה לו. כששמע הנער את קריאת אמו ענה לה. שמעה האם את קולו הבוקע מהמרתף וירדה לשם. מה הופתעה לראות אור בוקע מהמרתף. "מה זה?" שאלה בתמיהה, אך טרם השיב לה בנה, כבה האור ונשארו רק אור הנר. אז סגר את ספריו קם ממקומו והלך לאכול.

אמו שאלה אותו מה האור שבקע משם, אך הוא התחמק ולא רצה לענות לה. הדבר חזר ונשנה, ובכל פעם שאמו היתה מתקרבת למרתף וקוראת לו, מיד היה האור כבה. הנער שרצה להמשיך בלימודו, פנה באחת הפעמים לאמו בבושה ובעדינות וביקש ממנה שלא תקרא לו יותר. הוא ביקש שבכל פעם שהוא עסוק בלימודו תניח לו, וכשיגיע הזמן, הוא לבד יפסיק את לימודו וילך לסעוד. כך המשיך הנער לשקוד בתורה במרתף ביתו, הוגה שעות ארוכות כשאור יקרות מאיר את המקום.

לימים נתפרסם הנער ונהיה הרב שלמה צאלח (אחיו של מהרי"ץ) הנודע לגאון עצום איש קדוש ובעל מופת הבקי בנגלה ובנסתר, ואף חיבר הספרים זבח פסח ואיגרת מוסר.

(קונטרס 'מהרי"ץ' עמ' ס"ו)

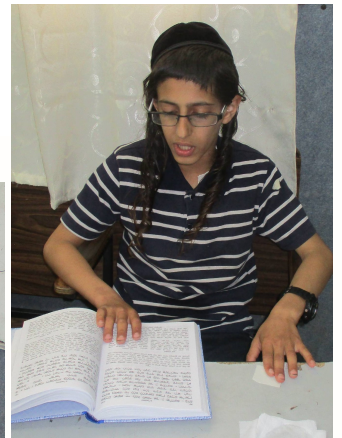
לעילוי נשמת חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,
דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל,
יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

תפארת בנים

בסוף זמן חורף משוניים את כל מה שלמדו מתחילת שנה עד עתה, ל"ה פרקים של הנביא יחזקאל

משתוקקים להזכק בחכמים, לכן יושבים כמה שקרוב לרבינו

חכמי תימן

הרב נחום ב"ר נתן כלף זצ"ל ממנהיגי ומדייני העיר כוכבאן בשנות ה'תרמ"ז. גדול ונורא שמו אשר בתפילתו שינה הטבע ונקם בצוררי היהודים עד האחרון שבהם, כמבוא המעשה באריכות בספר 'קורא הדורות' פרק כ"ו מהדורת נוסח תימן.

הגנים בפעילות...

התודה...

הברכה...

לידידנו היקרים האחים המופלאים, במדות טובות ושמחה על הפנים, משמחים אלוהים ואנשים, בהצנע ובהחבא כאבותינו הקדושים, ה"ה מידד ואצחי שוסף הי"ץ יהא רעוא שיעלו ויתעלו במעלות קדושים, ויזכו להמשיך לתמוך ולהגדיל מסורת אבותינו הישרים והתמימים, ויראו כל צאצאיהם קדושים טהורים וברים, תלמידי חכמים גדולים, מעדיקי הרבים כעובדים מאירים ומוזהרים, בבריאות איתנה ונהורא מעליא עם אורך ימים ושנים, שמחים ומאשרים כל הימים, אצ"ר.

הערות, הארות ותשובות לחידות ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009 או במייל: e0504150896@gmail.com

גני ילדים / תלמוד תורה "עטרת חיים"

ע"ש המהר"ן ורביה"ק זצוק"ל
לבני תורה ק"ק תימן - אלעד
רח' הרא"ש 2 טל: 03-9097022
בנשיאות ובהכוונת מרן הגאון הרב יצחק ראובני שליט"א
בראשות הרב אליהו הנרי שליט"א

זה הזמן להוסיף בקדושה, בתורה וביראת שמים טהורה וצרופה, עם שמירת מסורת אבותינו הקדושים.

הודעה בדבר רישום לשנת הלימודים תש"פ

הננו להודיע לציבור בני התורה כי נפתחה ההרשמה

לשנה"ל תש"פ הבעל"ט

לגני הילדים גילאי 3-4-5

לכיתות התלמוד תורה

לרישום:

יש להגיע למזכירות הת"ת רח' הרא"ש 2, או להתקשר לטל: 03-9097022

אין בהרשמה התחייבות לקבלת התלמיד | קבלת התלמיד מותנית באישור ועדת הקבלה

לזש"ק

יובל בן דוד

ורות בת זכריה

לזש"ק

שלום בן יעקב ומירב

טליה בת מנשה